
UDK338.47:656.61:504.054(05)

ISSN 0554-6397

IZDAVAČ:

DRUŠTVO ZA PROUČAVANJE
I UNAPREĐENJE POMORSTVA
REPUBLIKE HRVATSKE

PUBLISHER:

*ASSOCIATION FOR THE STUDIES
AND ADVANCEMENT OF THE
CROATIAN MARITIME AFFAIRS*

POMORSKI ZBORNIK	GOD. 39	STR. 368
ANNALS OF MARITIME STUDIES	YEAR 39	PAGES 368

RIJEKA, 2001.

UREDNIŠTVO POMORSKOG ZBORNIKA

Glavni urednik:

doc. dr. sc. Dušan Vrus Pomorski fakultet Rijeka

Članovi uredništva:

prof. dr. sc. Čedomir Benac	Tehnički fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Dragan Bolanča	Pravni fakultet Split
doc. dr. sc. Dragan Čišić	Pomorski fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Čedomir Dundović	Pomorski fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Ivo Grabovac	Pravni fakultet Split
prof. dr. sc. Blanka Kesić	Pomorski fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Damir Zec	Pomorski fakultet Rijeka

MEĐUNARODNO UREDNIŠTVO POMORSKOG ZBORNIKA

dr. sc. Marco Benacchio	Sveučilište Genova
prof. dr. sc. Kristi Bombol	Sveučilište Bitola
doc. dr. sc. Chantal N. M. Cheung Tam He	Sveučilište Erazmus Rotterdam
prof. dr. sc. Kevin Cullinane	Sveučilište Hong Kong
dr. sc. Pietro Evangelista	INRI, Napoli
prof. dr. sc. Manolis Kavussanos	Sveučilište Atena
prof. dr. sc. Marko Pavliha	Sveučilište Ljubljana
prof. dr. sc. Osman Kamil Sag	Sveučilište Istanbul
prof. dr. sc. Marielle Sturm	FNRI, Paris
prof. dr. sc. George Vlachos	Sveučilište Pirej
prof. dr. sc. Manfred Zachcial	Sveučilište Bremen

Lektor: Borislav Ostojić

Prevoditelji: Zdenka Rogić (engleski jezik)
Mr. sc. Aristide Spinčić (talijanski jezik)
Tatjana Cindrić, prof. (španjolski jezik)

Pomorski zbornik izlazi jednom godišnje u nakladi od 350 primjeraka

Priprema i tisak: Fintrade&Tours d.o.o., Rijeka

Objavljeni radovi referiraju se u Dialog Journalu:

Dialog File 414; Dialog File 50: CAB ABSTRACTS; Dialog (R) File 414;
Dialog File 292: Geobase (TM)

POMORSKI ZBORNIK br. 39/2001. tiskan je uz pripomoć:

- MINISTARSTVA ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE REPUBLIKE HRVATSKE, Zagreb
- PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE, Rijeka
- GRADA RIJEKE
- JAVNOG PODUZEĆA "JADROLINIJE" RIJEKA i ČLANOVA POMAGAČA

THE NATIONAL EDITORIAL BOARD OF THE ANNALS OF MARITIME STUDIES

Editor in Chief:

Ass. Professor Dušan Vrus, Ph. D. Rijeka University

Board members:

Professor Čedomir Benac, Ph. D. Rijeka University

Professor Dragan Bolanča, Ph. D. Split University

Ass. Professor Dragan Čišić, Ph. D. Rijeka University

Professor Čedomir Dundović, Ph. D. Rijeka University

Professor Ivo Grabovac, Ph. D. Split University

Professor Blanka Kesić, Ph. D. Rijeka University

Professor Damir Zec, Ph. D. Rijeka University

THE INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD OF THE ANNALS OF MARITIME STUDIES (in alphabetical order)

Marco Benacchio, Ph. D.

Genoa University

Professor Kristi Bombol, Ph. D.

Bitola University

Ass. Professor Chantal N. M. Cheung Tam He, Ph. D.

Rotterdam Erasmus University

Professor Kevin Cullinane, Ph. D.

Hong Kong University

Pietro Evangelista, Ph. D.

CNR, IRAT, Naples

Professor Manolis Kavussanos, Ph. D.

Athens University

Professor Marko Pavliha, Ph. D.

Ljubljana University

Professor Osman Kamil Sag, Ph. D.

Istanbul University

Professor Marielle Sturm, Ph. D.

FNRI, Paris

Professor George Vlachos, Ph. D.

Piraeus University

Professor Manfred Zachcial, Ph. D.

Bremen University

Language Editor:

Borislav Ostojić (Croatian language)

Zdenka Rogić (English language)

Translators:

Zdenka Rogić (English language)

Aristide Spinčić, M. Sc. (Italian language)

Tatjana Cindrić, B. Sc. (Spanish language)

The annals of maritime studies are issued yearly in 350 copies.

Electronic typeface and print:

Fintrade&Tours d.o.o., Rijeka

IZDAVAČ:

DRUŠTVO ZA PROUČAVANJE I UNAPREĐENJE POMORSTVA REPUBLIKE
HRVATSKE

Adresa: Riva 16/V., p.p. 301, 51000 Rijeka
Tel./Fax: +385 (0)51 334 210
GSM: +385 (0)98 258 399
E-mail: dpuprh@inet.hr

ČLANOVI UPRAVE

Predsjednik:

prof. dr. sc. Blanka Kesić Pomorski fakultet Rijeka

Dopredsjednik:

prof. dr. sc. Pavao Komadina Pomorski fakultet, Rijeka

Članovi Upravnog odbora:

prof. dr. sc. Čedomir Dundović Pomorski fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Boris Glavan Pomorski fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Ivo Grabovac Pravni fakultet Split
prof. dr. sc. Vinko Hlača Pravni fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Jozo Lovrić Visoka pomorska škola Dubrovnik
prof. dr. sc. Boris Pritchard Pomorski fakultet Rijeka

Članovi Nadzornog odbora:

prof. dr. sc. Josip Brnić Tehnički fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Vinko Kandžija Ekonomski fakultet Rijeka
prof. dr. sc. Josip Kirinčić Pomorski fakultet Rijeka

Glavni tajnik:

doc. dr. sc. Dušan Vrus Pomorski fakultet Rijeka

PUBLISHER:

ASSOCIATION FOR THE STUDIES AND ADVANCEMENT OF THE CROATIAN
MARITIME AFFAIRS

Address: Riva 16/V., p.p. 301, 51000 Rijeka, Croatia
Tel./Fax: +385 (0)51 334 210
GSM: +385 (0)98 258 399
E-mail: dpuprh@inet.hr

BOARD MEMBERS

President:
Professor Blanka Kesić, Ph. D. Rijeka University

Vice President:
Professor Pavao Komadina, Ph. D. Rijeka University

Board members:
Professor Čedomir Dundović, Ph. D. Rijeka University
Professor Boris Glavan, Ph. D. Rijeka University
Professor Ivo Grabovac, Ph. D. Split University
Professor Vinko Hlača, Ph. D. Rijeka University
Professor Jozo Lovrić, Ph. D. Dubrovnik Polytechnic
Professor Boris Pritchard, Ph. D. Rijeka University

Secretary:
Ass. Professor Dušan Vrus, Ph. D. Rijeka University

pomorski zbornik

Annals of Maritime Studies

KNJIGA 39

BOOK 39

RIJEKA, 2001.

RECENZENTI

(prema abecednom redu):

Dr. sc. Vesna Barić Punda
Dr. sc. Hrvoje Baričević
Dr. sc. Dragan Bolanča
Dr. sc. Ivan Boras
Dr. sc. Rudolf Capar
Dr. sc. Dragan Čišić, Rijeka
Dr. sc. Jozo Čizmić, Split
Dr. sc. Petar Čumbelić, Dubrovnik
Dr. sc. Julijan Dobrinić, Rijeka
Dr. sc. Čedomir Dundović, Rijeka
Dr. sc. Boris Glavan, Rijeka
Dr. sc. Ivo Grabovac, Split
Dr. sc. Nikša Fafandjel, Rijeka
Dr. sc. Ivan Vanja Francišković, Rijeka
Dr. sc. Vinko Hlača, Rijeka
Dr. sc. Serdo Kos, Rijeka
Dr. sc. Axel Luttenberger, Rijeka
Dr. sc. Ivan Mencer, Rijeka
Dr. sc. Edna Mrnjavac, Rijeka
Dr. sc. Ivan Nemarnik, Rijeka
Dr. sc. Mirko Orlić, Zagreb
Dr. sc. Igor Rožanić, Rijeka
Dr. sc. Gordan Stanković, Rijeka
Dr. sc. Nikola Stražičić, Rijeka
Dr. sc. Duško Vranić, Rijeka
Dr. sc. Dušan Vrus, Rijeka
Dr. sc. Damir Zec, Rijeka
Dr. sc. Ratko Zelenika, Rijeka
Dr. sc. Ivo Žuvela, Rijeka

Klasifikaciju UDK izvršila Sveučilišna knjižnica Sveučilišta u Rijeci.

POMORSKI ZBORNIK

Godina 39.

Strana 1-368

Rijeka, 2001.

SADRŽAJ

Dragan BOLANČA:

Pravni status luke Ploče u sklopu međunarodnog sporazuma o slobodnom tranzitu kroz teritorij Republike Hrvatske u i iz luke Ploče i kroz teritorij Bosne i Hercegovine u Neumu
(*Izvorni znanstveni rad*)..... 17

Zlata DRNAS de CLÉMENT

Pravno institucionalni profil MERCOSUR-a (*Pregledni rad*)..... 57

Gordan STANKOVIĆ i Dragan BOLANČA

Neki problemi u vezi ovršne prodaje broda (*Izvorni znanstveni rad*)..... 75

Marinko Đ. UČUR

Vrela radnopravnog i socijalnopravnog statusa članova posade broda (*Pregledni rad*)..... 97

Dušan VRUS

Decentralizacija upravljanja lukama, otvorenih za javni promet, županijskog i lokalnog značaja, na području Primorsko-goranske županije
(*Prethodno priopćenje*) 125

Čedomir DUNDOVIĆ i Ines KOLANOVIĆ

Ocjena i tendencije razvitka prekrcajnih kapaciteta hrvatskih morskih luka (*Izvorni znanstveni rad*)..... 137

Nil GÜLER

Kontejnerizacija i prostorne potrebe terminala (*Izvorni znanstveni rad*)..... 153

Juraj BUKŠA

Analiza iskrcaja kontejnerskog broda (*Pregledni rad*)..... 173

Zlatko ĆESIĆ	
Dužna pozornost u osposobljavanju broda za plovidbu (<i>Stručni rad</i>)	193
Renato IVČE	
Utjecaj robnih tokova na valorizaciju značajnijih mediteranskih kontejnerskih luka (<i>Pregledni rad</i>)	209
George VLACHOS	
Analiza sredozemne trgovačke flote – trenutačno stanje i budućnost (<i>Izvorni znanstveni rad</i>).....	227
Damir ZEC, Dragan ČIŠIĆ i Ana PERIĆ	
Sučeljavanje s izazovima lučkih operacija u digitalnome svijetu (<i>Prethodno priopćenje</i>)	237
Saadettin ÖZEN i Nil GÜLER	
Utvrđivanje optimalnog brodarskog kapaciteta primjenom teorije inventara u upravljanju brodskim prostorom (<i>Prethodno priopćenje</i>).....	249
Ratko ZELENKA, Drago PUPOVAC i Helga PAVLIĆ	
Gospodarski učinci ekologizacije globalnoga logističkoga sustava (<i>Izvorni znanstveni rad</i>).....	267
Desimir BOŠKOVIĆ, Mladen VUKČEVIĆ i Antonije ĐUKIĆ	
Interakcijske sprege između navigacije, kibernetike i suvremenog menadžmenta (<i>Prethodno priopćenje</i>)	287
Mirjana KOVAČIĆ	
Logistička strategija i struktura pomorske tvrtke (<i>Prethodno priopćenje</i>).....	303
Borislav OSTOJIĆ	
Mogućnosti klimatskog liječenja na otoku Susku (<i>Pregledni rad</i>)	327
Vjekoslav KOLJATIĆ	
Upravljanje priobalnom zonom (<i>Stručni rad</i>)	343
Lidija RUNKO LUTTENBERGER	
Neki aspekti ugroženosti morskog okoliša djelatnostima s kopna (<i>Stručni rad</i>)	349
Boris FRANUŠIĆ	
O jednom zanimljivom zidnom kalendaru (<i>Osvrt</i>).....	357
Marko PAVLIHA	
Grilc & Ilešič o pravu Evropske unije (<i>Osvrt</i>)	363

CONTENTS

Dragan BOLANČA The legal status of Ploče port in connection of relevant Croatian statutory provisions and the International treaty of free transit thorough territory of Republic of Croatia in and from Ploče port and thorough territory of Bosnia and Herzegovina in Neum (<i>Original scientific paper</i>)	17
Zlata DRNAS de CLÉMENT Legal and institutional profile of MERCOSUR-a (<i>Review</i>)	57
Gordan STANKOVIĆ and Dragan BOLANČA Some problems relating to the distraint and forced sale of a ship (<i>Original scientific paper</i>)	75
Marinko Đ. UČUR Legal sources governing seafarers' working and social status (<i>Review</i>)	97
Dušan VRUS Management decentralization in publicly open ports of county and local importance within the primorsko-goranska county (<i>Preliminary communication</i>)	125
Čedomir DUNDOVIĆ and Ines KOLANOVIĆ Assessment and development of transshipment capacities in Croatian sea ports (<i>Original scientific paper</i>)	137
Nil GÜLER Containerization and terminal area requirements (<i>Original scientific paper</i>)	153
Juraj BUKŠA Unloading operation analysis of a container ship (<i>Review</i>)	173
Zlatko ČESIĆ Due diligence to make ship seaworthy (<i>Professional paper</i>)	193
Renato IVČE The impact of traffic routes on valorization the larger container Mediterranean ports (<i>Review</i>)	209

George VLACHOS The Mediterranean merchant fleet analysis – current situation and prospects (<i>Original scientific paper</i>)	227
Damir ZEC, Dragan ČIŠIĆ and Ana PERIĆ Facing up the challenges of port operations in digital world (<i>Preliminary communication</i>)	237
Saadettin ÖZEN and Nil GÜLER Determining optimum ship capacity by application of inventory theory in freight management (<i>Preliminary communication</i>)	249
Ratko ZELENKA, Drago PUPOVAC and Helga PAVLIĆ Economical effects of ecological protection within the global logistical system (<i>Original scientific paper</i>).....	267
Desimir BOŠKOVIĆ, Mladen VUKČEVIĆ and Antonije ĐUKIĆ Theoretical determinants and couplings between management and navigation as viewed by cybernetics (<i>Preliminary communication</i>).....	287
Mirjana KOVAČIĆ Structure and logistic strategy within a maritime company (<i>Preliminary communication</i>)	303
Borislav OSTOJIĆ Possibilities for climatotherapy on the island of Susak (<i>Review</i>)	327
Vjekoslav KOLJATIĆ Management of littoral land (<i>Professional paper</i>)	343
Lidija RUNKO LUTTENBERGER Some aspects of pollution dangers for marine environment coming from dry land activities (<i>Professional paper</i>)	349
Boris FRANUŠIĆ Reviewing an interesting wall calendar (<i>Publication Review</i>).....	357
Marko PAVLIHA Grilc & Ilešič: about the EU laws (<i>Paper Review</i>)	363

INDICE

Dragan BOLANČA	
Stato giuridico del porto di Ploče nel complesso dei regolamenti Croati e dell'accordo internazionale sul libero transito attraverso il territorio della Repubblica di Croazia nel e dal porto di Ploče e attraverso il territorio della Bosnia ed Erzegovina a Neum (<i>Saggio scientifico originale</i>)	17
Zlata DRNAS de CLÉMENT	
Profilo giuridico-istituzionale del MERCOSUR-a (<i>Saggio riassuntivo</i>)	57
Gordan STANKOVIĆ e Dragan BOLANČA	
Alcuni problemi relativi alla vendita forzata della nave (<i>Saggio scientifico originale</i>)	75
Marinko Đ. UČUR	
Fonti dello stato dei diritti di lavoro e diritti sociali dei membri dell'equipaggio della nave (<i>Saggio riassuntivo</i>)	97
Dušan VRUS	
Decentralizzazione della gestione dei porti, aperti al traffico pubblico, di importanza regionale e locale, della Contea Litoraneo-montana (<i>Comunicazione preliminare</i>).....	125
Čedomir DUNDOVIĆ ed Ines KOLANOVIĆ	
Valutazione e tendenze di sviluppo delle capacità di movimentazione dei porti marittimi Croati (<i>Saggio scientifico originale</i>)	137
Nil GÜLER	
Containerizzazione ed esigenze di aeree operative dei terminali (<i>Saggio scientifico originale</i>)	153
Juraj BUKŠA	
Analisi delle operazioni di scarico della nave portacontaineri (<i>Saggio riassuntivo</i>).....	173
Zlatko ČESIĆ	
Normale diligenza nell' idoneità alla navigazione della nave (<i>Saggio di carattere tecnico</i>).....	193
Renato IVČE	
Influsso del traffico merci nella valorizzazione dei maggiori porti contenitori del Mediterraneo (<i>Saggio riassuntivo</i>).....	209

George VLACHOS Analisi della flotta mercantile Mediterranea – situazione attuale e prospettive (<i>Saggio scientifico originale</i>)	227
Damir ZEC, Dragan ČIŠIĆ ed Ana PERIĆ Alle prese con le sfide imposte alle operazioni portuali nel mondo digitale (<i>Comunicazione preliminare</i>).....	237
Saadettin ÖZEN e Nil GÜLER Come stabilire la capacità ottimale della nave applicando la teoria inventoriale nella gestione dei noli (<i>Comunicazione preliminare</i>).....	249
Ratko ZELENKA, Drago PUPOVAC e Helga PAVLIĆ Fattori economici dell’ecologizzazione del sistema logistico globale (<i>Saggio scientifico originale</i>)	267
Desimir BOŠKOVIĆ, Mladen VUKČEVIĆ ed Antonije ĐUKIĆ Connubio interattivo tra navigazione, cibernetica e management moderno (<i>Comunicazione preliminare</i>).....	287
Mirjana KOVAČIĆ Strategia logistica e struttura della azienda marittima (<i>Comunicazione preliminare</i>).....	303
Borislav OSTOJIĆ Possibilità di terapia climatica sull’isola di Susak (Sànsego) (<i>Comunicazione preliminare</i>).....	327
Vjekoslav KOLJATIĆ Gestione dell’area costiera (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	343
Lidija RUNKO LUTTENBERGER Alcuni aspetti dei rischi dell’ambiente marino a causa delle attività continentali (<i>Saggio di carattere tecnico</i>)	349
Boris FRANUŠIĆ Riflessioni su un calendario murale (<i>Riflessione</i>).....	357
Marko PAVLIHA Grlič & Ilešič sul diritto dell’Unione Europea (<i>Riflessione</i>)	363

UVOD

Štovani čitatelji, cijenjeni suradnici i dragi prijatelji,

promjene koje smo najavili u prethodnom Pomorskom zborniku, pomalo se ostvaruju.

Tijekom prošlih devet mjeseci izabrana je nova uprava našeg izdavača, Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Republike Hrvatske. Novi članovi uprave, svojim imenima, jamče kontinuitet znanstvenog statusa Društva, kao i njegove publikacije Pomorskog zbornika.

Izabrano je i novo uredništvo Pomorskog zbornika, kao i novopostavljeno međunarodno uredništvo. U prvom su cijenjeni domaći znanstvenici, a u drugom vrlo ugledna imena međunarodne pomorske znanosti.

U ovom, 39. broju Pomorskog zbornika nalaze se radovi domaćih i stranih autora, nadam se zanimljivih, kako za našu pomorsku znanost, tako i za stručno čitateljstvo i ljubitelje pomorstva.

I ovoga puta pozivam sve suradnike, stručnjake iz pomorskog gospodarstva i uprave: pošaljite nam svoje radove, u njima pokušajte odgovoriti na izazove današnjeg trenutka. Konkretnim idejama i prijedlozima, pridonosite znanstvenom i stručnom dijalogu o našim problemima, te tako razvitku pomorskog gospodarstva i prosperitetu naše domovine.

Pomorski zbornik, dakle, novom energijom, nastavlja svoj sada već četrdesetgodišnji opstanak i gleda s optimizmom na budućnost.

Glavni urednik:

dr. sc. D. Vrus

